

URADNI LIST

SOCIALISTIČNE REPUBLIKE SLOVENIJE

Številka 9

V LJUBLJANI, dne 7. marca 1968

Cena 2 dinarja

Leto XXV

VSEBINA:

51. Zakon o osnovni šoli (prečiščeno besedilo).
52. Pravilnik o poslovnih knjigah zavezancev prispevkov od obrtnih dejavnosti in od intelektualnih storitev.

PREDPISI OBCINSKIH SKUPŠČIN:

105. Odlok o spremembi in dopolnitvi odloka o ustanovitvi sklada za pospeševanje kulturne, fizikalne in rekreacijske dejavnosti občine Vrhnika.
106. Sklep o pooblastitvi arhiva za opravljanje službe varstva arhivskega gradiva (Vrhnika).

SPLOŠNI AKTI KOMUNALNIH SAMOUPRAVNIH ORGANIZACIJ:

107. Sklep o dodatnem prispevku za zdravstveno zavarovanje, ki ga plačujejo zavarovanci od dopolnilnih dohodkov (Murska Sobota).
108. Sklep o potrditvi zaključnega računa sklada zdravstvenega zavarovanja delavcev za leto 1967 (Murska Sobota).
— Popravek.

51.

Na podlagi 8. člena zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o osnovni šoli (Uradni list SRS, št. 40-307/67) je zakonodajno-pravna komisija Skupščine SR Slovenije na svoji seji dne 6. februarja 1968 določila prečiščeno besedilo zakona o osnovni šoli.

Prečiščeno besedilo zakona o osnovni šoli obsega zakon o osnovni šoli (Uradni list SRS, št. 7-43/65) ter zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o osnovni šoli (Uradni list SRS, št. 40-307/67), v katerih je navedeno, kdaj sta začela veljati.

Št. 61-11/68

Ljubljana, dne 22. februarja 1968.

Skupščina
Socialistične republike Slovenije
Zakonodajno-pravna komisija

Podpredsednik:
Janko Česnik l. r.

ZAKON

o osnovni šoli

(prečiščeno besedilo)

I. TEMELJNE DOLOČBE

1. Člen

Osnovna šola daje občanom osnovno vzgojo in osnovno splošno izobrazbo ter jih v skladu z razvojem in s potrebami socialistične družbe razvija v samostojne osebnosti socialistične skupnosti.

Vzgoja in izobraževanje na osnovni šoli izhajata iz idejnih temeljev socialistične družbene ureditve in socialističnega humanizma ter temeljita na znanstvenih dosežkih in pedagoških načelih, na zgodovinskih in

kulturnih pridobitvah slovenskega in drugih jugoslovanskih narodov in narodnosti ter drugih narodov.

2. člen

Osnovna šola uresničuje svoj smoter s tem, da:

— posreduje učencem učno snov ter jih navaja k razumevanju in smiselnemu uporabljanju pridobljenega znanja;

— uvaža učence v razumevanje osnovnih zakonitosti razvoja v naravi in družbi in jim s tem daje temelje za oblikovanje znanstvenega pogleda na svet;

— razvija pri učencih vedoželjnost, sposobnost za opazovanje, za kritično mišljenje in za samostojno umsko delo ter ustvarja s tem pogoje za njihovo nadaljnje šolanje in za samoizobraževanje;

— seznanja učence z bojem naših in drugih narodov za svobodo, z našo družbeno ureditvijo, z družbeno-ekonomskimi in kulturnimi pridobitvami človeštva ter jih tako vzgaja v duhu bratstva, enotnosti in enakopravnosti narodov, humanizma ter mednarodne solidarnosti delovnih ljudi;

— uvaža učence v spoznavanje odnosov med ljudmi v socialistični družbi in jih navaja na ustrezno ravnanje;

— oblikuje zavest skupnosti in tovarištva pri učencih;

— razvija v učencih moralna svojstva njihovega značaja ter sposobnost moralnega presojanja in kritičnega ocenjevanja odnosov med ljudmi, oblikuje v učencih čut enakopravnosti med spoloma v družini in družbi, razvija v njih zavest družbene odgovornosti in spoštovanja družbenega premoženja;

— vključuje učence v razne oblike dela, jim daje temelje splošne tehnične izobrazbe in jim oblikuje socialistični odnos do dela;

— razvija pri učencih smisel za gospodarnost in pravilno vrednotenje dela, časa in materialnih dobrin;

— odkriva učencem vrednote in lepote njihove okolice, zlasti naravnih, gospodarskih in kulturnih znamenitosti;

— uvaža učence v estetsko doživljanje umetnostnih stvaritev in v pravilno vrednotenje kulturnih dobrin;

— posreduje učencem higienske navade in smisel za zdravo telesno udejstvovanje;

— skrbi za vsestranski telesni razvoj učencev in tako krepi njihovo telesno sposobnost za zdravo osebno življenje, za sodobno proizvodno delo in obrambo domovine.

Osnovna šola uresničuje te naloge tako, da učence aktivno vključuje v vzgojno-izobraževalni proces ter jih oblikuje v vsestransko in harmonično socialistično osebnost.

3. člen

Pri uresničevanju smotra vzgoje in izobraževanja se osnovna šola povezuje z družino in sodeluje z delovnimi, družbeno-političnimi, strokovnimi in drugimi organizacijami.

4. člen

Osnovna šola organizira in vodi osnovno izobraževanje odraslih.

5. člen

Obvezno šolanje na osnovni šoli traja osem let.

Vsi občani od 7. do 15. leta morajo obiskovati osnovno šolo.

6. člen

Starši, skrbniki in druge osebe, pri katerih je otrok v oskrbi (v nadaljnjem besedilu: starši), so odgovorni, da njihovi otroci redno obiskujejo osnovno šolo.

Občinski in šolski organi skrbijo, da otroci redno obiskujejo šolo.

7. člen

Na osnovni šoli se poučuje v slovenskem jeziku. Za pripadnike drugih narodov Jugoslavije se organizira pouk v njihovem jeziku.

8. člen

Pripadnikom italijanske in madžarske narodnosti je s posebnim zakonom zagotovljen na osnovnih šolah pouk v njihovem jeziku.

9. člen

Za otroke z motnjami v telesnem in duševnem razvoju se organizirajo posebne osnovne šole v skladu s posebnimi predpisi.

10. člen

Pouk na osnovni šoli je za učence brezplačen. Občina je dolžna zagotoviti za učence iz oddaljenih krajev brezplačen prevoz v osnovne šole ali pa brezplačno oskrbo v domovih učencev.

Občina v sodelovanju z osnovnimi šolami, delovnimi in družbenimi organizacijami ter z občani zagotavlja materialne pogoje za to, da učenci brezplačno prejemaajo mlečno malico, postopoma pa tudi učbenike in druge učne pripomočke.

11. člen

Osnovna šola je samostojna in samoupravna delovna organizacija, katere dejavnost je posebnega družbenega pomena.

Osnovna šola je zavod.

12. člen

Osnovna šola je pravna oseba.

Osnovna šola ima svoj pečat z grbom Socialistične republike Slovenije.

13. člen

Osnovna šola ima statut.

Statut osnovne šole določa notranjo organizacijo, delovno področje in odgovornost njenih organov, položaj delovnih enot ter pravice in dolžnosti v njihovem upravljanju, vprašanja, o katerih odločajo neposredno člani delovne skupnosti osnovne šole, način in oblike tega odločanja, delovna in druga notranja razmerja ter druga vprašanja, ki imajo pomen za samoupravljanje v osnovni šoli in za njeno dejavnost.

Statut osnovne šole potrjuje občinska skupščina.

14. člen

Sredstva za osnovno šolo zagotavlja ustanovitelj v skladu s posebnimi predpisi na podlagi pogodbe s šolo. Osnova za pogodbo je delovni program šole.

15. člen

Osnovna šola deluje v skladu z zakoni in drugimi predpisi ter na podlagi svojega statuta.

Organi družbeno-politične skupnosti imajo do osnovne šole tiste pravice in dolžnosti, ki jih določajo zakoni in drugi predpisi.

II. ŽIVLJENJE IN DELO

1. Splošne določbe

16. člen

Osnovna šola mora biti organizirana tako, da z vsem svojim notranjim življenjem, odnosi, sodobnimi sredstvi, oblikami in metodami dela zagotavlja napredek in uspeh ter prispeva k uresničevanju smotra vzgoje in izobraževanja.

Zaradi izpolnjevanja vzgojno-izobraževalnih nalog osnovne šole ter zaradi varstva in vzgoje učencev izven časa, ki je določen za pouk, se osnovni šoli postopoma zagotovijo taki materialni pogoji, da ne bo pouka v izmenah.

17. člen

Osnovna šola dosega svoj smoter s tem, da pri vzgojnem izobraževalnem delu upošteva pedagoška načela, ki poudarjajo zlasti:

— organiziranost, načrtnost in sistematičnost vzgojnega izobraževalnega procesa, da šola lahko uresničuje vzgojne izobraževalne naloge in izpolnjuje svojo družbeno vzgojo;

— vzajemno in skladno dejavnost šolskih organov pri reševanju družbeno-pedagoških vprašanj ter vzajemno spoštovanje in zaupanje med učenci in učitelji;

— povezanost šole z družbenim življenjem, z delovnimi in drugimi organizacijami in še posebej povezanost pouka s proizvodnim in drugim delom;

— aktivnost učencev za bogatitev njihovih življenjskih izkušenj, znanja in izobrazbe;

— tovarištvo, kolektivno zavest in zavestno disciplino za pravilno vraščanje v družbeno življenje;

— prilagojenost vsebine, oblik in metod dela sposobnostim učencev in njihovim individualnim razlikam;

— enotnost in medsebojno povezanost vseh učnih predmetov ter skladno povezanost pouka s prostovoljnimi dejavnostmi in drugimi oblikami vzgojne izobraževalne dejavnosti;

— povezanost teorije in prakse z uporabo in razvijanjem takih oblik in metod vzgojnega izobraževalnega dela, ki to omogočajo;

— zavesten in kritičen odnos učitelja in učiteljskega zbora do uporabljanja vzgojnih izobraževalnih sredstev in doseženih rezultatov vzgojnega izobraževalnega dela.

18. člen

Osnovna šola spremlja razvoj učencev, jih seznaja z značilnostmi posameznih vrst šol in poklicev ter svetuje učencem in staršem pri izbiri šole ali poklica, upoštevajoč pri tem nagnjenja in sposobnosti učencev in družbene potrebe ter pri tem sodeluje s službo poklicnega usmerjanja.

19. člen

Osnovna šola skupaj z družino ter z delovnimi in in drugimi organizacijami:

— skrbi za uspešno povezovanje pouka z življenjem v okolju ter za smotrno uporabo prostega časa učencev;

— podpira vzgojno delo v družini in krajevni skupnosti;

— prireja proslave, kulturno-umetniške in telesno-vzgojne nastope;

— skrbi za razvoj šolskih delavnic ter jih povezuje z ustreznimi delovnimi organizacijami (zadruga, tovarne in podobno) v šolskem okolju;

— sodeluje pri izobraževanju odraslih in organizira ustrezne tečaje, seminarje in predavanja.

20. člen

Osnovna šola pomaga staršem s tem, da organizira vzgojno svetovanje. V to delo lahko osnovna šola vključuje socialne, zdravstvene in druge ustrezne strokovnjake.

21. člen

Šolsko leto se začne s 1. septembrom in se konča z 31. avgustom.

V šolskem letu je najmanj 210 in največ 220 dni pouka.

Časovno razporeditev šolskega dela v šolskem letu določi republiški sekretar za prosveto in kulturo s šolskim koledarjem.

2. Organizacija vzgojnega izobraževalnega dela

22. člen

Pouk v osnovni šoli poteka po predmetniku in učnem načrtu. Predmetnik in učni načrt predpiše pedagoški svet v skladu s posebnim zakonom.

23. člen

Predmetnik in učni načrt ter organizacijo dela in življenja v osnovni šoli morajo upoštevati družbeni in gospodarski razvoj skupnosti, smoter vzgoje in izobraževanja, pedagoške in znanstvene dosežke, umske in telesne zmogljivosti ter starostno stopnjo in življenjske potrebe učencev.

Snov učnega načrta šole mora biti povezana z življenjem in zato izhajati iz življenjskega okolja šole.

24. člen

Na osnovni šoli se uporabljajo učbeniki, priročniki in učila, ki jih potrdi republiški sekretar za prosveto in kulturo.

Republiški sekretar za prosveto in kulturo predpiše postopek o potrjevanju učbenikov, priročnikov in učil.

25. člen

Razred je temeljna učna enota osnovne šole, ki obsega v skladu z učnim načrtom učno snov enega šolskega leta.

Oddelek je organizacijska enota osnovne šole, v kateri se poučujejo učenci enega razreda (čisti oddelek) ali hkrati učenci več razredov (kombinirani oddelek).

26. člen

Če je zaradi razsežnosti šolskega okoliša potrebno in če so za to podani ustrezni pogoji, lahko osnovna šola v soglasju z občinsko skupščino odpre enega ali več oddelkov tudi izven sedeža osnovne šole.

27. člen

Republiški sekretar za prosveto in kulturo predpiše pedagoške normative glede števila učencev v oddelkih in glede oddaljenosti osnovne šole od učencevega doma.

28. člen

Zaradi prilagoditve vzgoje in izobraževanja stopnji razvoja učencev se pouk izvaja tako, da daje šola učencem v prvih štirih razredih na osnovi elementarnega znanja splošen in celovit pogled na naravo in družbo in jih vključuje v življenje njihove sredine; v višjih razredih pa jim šola daje osnovno znanje o prirodnih in družbenih zakonitostih na posameznih področjih, spremlja razvoj nagnjenj učencev in utrjuje ter pogloblja njihovo znanje in sposobnosti za nadaljnje šolanje oziroma poklic.

Glede na to je pouk v šoli organiziran tako, da poučuje v prvih štirih razredih praviloma vse predmete en učitelj (razredni pouk), v višjih razredih pa poučujejo posamezne predmete oziroma skupine predmetov učitelji, usposobljeni za predmetni pouk; zaradi olajšanja prehoda na predmetni pouk poučujejo v pe-

tem razredu samo nekatere predmete oziroma skupine predmetov posebni učitelji.

29. člen

Osnovna šola organizira vzgojno izobraževalno delo tako, da zagotovi napredek tudi učencem, ki zaostajajo in se počasneje razvijajo in da omogoči nadarjenim učencem hitrejši razvoj in napredovanje. To doseže z ustrezno prilagoditvijo pouka, z organizirano in sistematično dodatno pomočjo ter s sodelovanjem z družbenimi organizacijami in ustanovami, ki delajo z učenci izven šole.

Osnovna šola organizira pomoč za učence, ki zaradi daljše bolezni ali upravičene odsotnosti niso obiskovali pouka ter za učence, ki prestopijo z druge osnovne šole, če je to potrebno.

30. člen

Prostovoljne dejavnosti učencev so sestavni del življenja in dela v šoli. Osnovna šola je dolžna pomagati učencem, da v okviru pionirske in drugih samostojnih organizacij učencev razvijajo razne oblike dela s področja družbenega, kulturnega in gospodarskega življenja. Pri tem mora šola upoštevati načela prostovoljnosti, samouprave učencev in samostojnosti njihovih organizacij.

31. člen

Osnovna šola daje učencem za razvijanje prostovoljnih dejavnosti na razpolago šolske prostore in opremo ter se pri tem povezuje z delovnimi in drugimi organizacijami.

32. člen

Prizadevanje in skrb šole za telesni razvoj in zdravje učencev obsega zlasti:

- sistematično delo za razvoj telesne vzgoje v okviru pouka in prostovoljnih dejavnosti;
- sodelovanje s telesno-vzgojnimi in športnimi organizacijami;
- sodelovanje šole z družino pri posredovanju osnovne spolne vzgoje;
- skrb za redne zdravstvene preglede, za zdravljenje, za pravilno prehrano in za odmor;
- skrb za organiziranje in pravilno delo šolskih kuhinj in za ustrezno dopolnilno prehrano učencev;
- pravilno razporeditev dela, učenja in igre kakor tudi organiziranje zabave in razvedrila.

33. člen

Osnovna šola organizira izobraževanje odraslih v svojih posebnih oddelkih in drugih oblikah po predmetniku in učnem načrtu ter metodah vzgojnega izobraževalnega dela, ki so usklajeni z ravni odraslih.

Za svoje izobraževanje na osnovni šoli prispevajo odrasli del potrebni sredstev v skladu s statutom šole.

Podrobnejše določbe o organizaciji in izvajanju izobraževanja odraslih predpiše republiški sekretar za prosveto in kulturo.

3. Ocenjevanje

34. člen

Ob vzgojnem in izobraževalnem delu učitelji vse šolsko leto preizkušajo napredek učencev. Pri tem ugotavljajo stopnjo in kakovost njihovega znanja, njihove subjektivne in objektivne pogoje za učenje, razvojno stopnjo kolektivne zavesti in sposobnosti ter njihove delovne navade in prizadevnost.

Te ugotovitve izraža učitelj z ocenami.

35. člen

Učenci prejmejo polletno in letno oceno znanja vseh predmetov in vedenja. Polletne in letne ocene se vpišejo v izkaze oziroma v spričevala.

Polletne in letne ocene znanja, vedenja in splošnega uspeha določi v oddelkih z razrednim poukom razrednik. V oddelkih s predmetnim poukom določi oceno znanja posameznega predmeta učitelj, ki predmet poučuje, v spornem primeru odloči o oceni razredni zbor.

Ocena vedenja izraža učenčev odnos do skupnosti učencev, tovarišev in učiteljev, njegov odnos do družbenega premoženja ter njegovo splošno obnašanje.

Pri oceni splošnega uspeha in prizadevanja učenca se upošteva celotni uspeh iz vzgojnih izobraževalnih področij in vedenja, učenčevo prizadevanje pri delu, njegov odnos do obveznosti v šoli in izven nje, učenčeve sposobnosti in nagnjenja, izražena v prostovoljnih in drugih dejavnostih in splošna razvitost. Pri tem se ocena splošnega uspeha ne sme preračunavati aritmetično iz posameznih predmetnih ocen.

36. člen

Ob ocenjevanju mora učitelj učencu povedati, v koliki meri njegovo znanje zadošča zahtevam, ki jih postavlja šola.

37. člen

Če učenčevi starši menijo, da je bil učenec v spričevalu ob koncu leta nepravilno ocenjen, lahko predložijo v treh dneh po sprejemu spričevala obrazložen ugovor zoper oceno učiteljskemu zboru.

Učiteljski zbor najpozneje v treh dneh po prejemu ugovora presodi upravičenost ugovora. Če je mnenja, da je ugovor neupravičen, ga z utemeljitvijo zavrne. Če je mnenja, da je ugovor upravičen, imenuje tričlansko komisijo, ki se preprča o učenčevem znanju in ga oceni. Dva člana komisije imenuje učiteljski zbor izmed učiteljev osnovne šole, enega člana komisije pa določi pristojni zavod za prosvetno pedagoško službo izmed pedagoških svetovalcev.

38. člen

Republiški sekretar za prosveto in kulturo predpiše podrobnejše določbe o ocenjevanju.

4. Napredovanje iz razreda v razred

39. člen

Učenci osnovne šole napredujejo v višji razred, če so ocenjeni iz vseh predmetov s pozitivnimi ocenami.

Učenci od drugega do vključno sedmega razreda napredujejo v višji razred tudi tedaj, če so ocenjeni iz enega predmeta negativno.

Učenci od drugega do vključno sedmega razreda, ki so negativno ocenjeni iz predmeta, v katerem so že prejšnje leto napredovali z negativno oceno, ne morejo napredovati v višji razred.

Za učence, ki napredujejo z negativnimi ocenami, organizira osnovna šola dodatni pouk. Dodatni pouk je za učence obvezen. Učitelj oprostí učenca obiskovanja dodatnega pouka, ko ugotovi, da je učenec dopolnil znanje iz predmeta, v katerem je bil negativno ocenjen.

40. člen

Učenci osmega razreda uspešno zaključijo obvezno šolanje, če so ocenjeni iz vseh predmetov s pozitivnimi ocenami.

Učenci osmega razreda, ki so ob koncu šolskega leta ocenjeni z negativno oceno iz enega ali več predmetov, lahko z izpitom popravijo negativne ocene. Ti učenci lahko opravljajo popravne izpite do dopolnjenega 17. leta kot redni učenci.

41. člen

Soloobvezen otrok, ki zaradi bolezni ali iz drugega upravičenega razloga ne more redno obiskovati šole, lahko dela izpit iz učne snovi tistih razredov, ki jih ni mogel končati.

Občan, ki ni več soloobvezen, pa ni končal osnovne šole, lahko dela izpit iz učne snovi osnovne šole kot izreden učenec. Ravnatelj šole mu lahko dovoli, da obiskuje pouk iz posameznih predmetov.

Republiški sekretar za prosveto in kulturo predpiše podrobnejše določbe o izpitih za izredne učence.

5. Šola in družina

42. člen

Osnovna šola in družina se povezujeta, da bi uskladili vzgojno izobraževalno delo in si medsebojno pomagali.

Povezovanje šole z družino se ustvarja zlasti z roditeljskimi sestanki, z obiski staršev v šoli, z obiski učiteljev na učenčevem domu ter v skupnem organiziranju letovanja ter drugih vzgojnih in izobraževalnih dejavnosti ob pomoči staršev.

43. člen

Roditeljske sestanke sklicuje in vodi razrednik oziroma ravnatelj.

Razrednik oziroma ravnatelj mora sklicati roditeljski sestanek na zahtevo staršev, po sklepu razrednega zbora oziroma učiteljskega zbora ali po sklepu sveta šole.

Na roditeljskih sestankih razpravljajo navzoči o vseh vprašanih življenja in dela šole, o vzgoji, izobrazbi in o uspehih učencev. Pri tem si izmenjujejo medsebojne izkušnje.

Na roditeljskih sestankih lahko navzoči predlagajo ukrepe za napredok šole in pouka.

O predlogih roditeljskih sestankov morajo razpravljati šolski organi.

III. UČENCI

1. Vpis in prestopanje

44. člen

V prvi razred osnovne šole se vpišejo v začetku šolskega leta otroci, ki do konca istega koledarskega leta dopolnijo sedmo leto starosti.

Če po mnenju strokovne komisije, ki jo imenuje svet šole, otrok še ni telesno ali duševno zadosti razvit, se vpis lahko odloži za eno leto.

Otrok, ki do konca koledarskega leta dopolni šest let in pol, se lahko vpiše v prvi razred osnovne šole, če je po mnenju strokovne komisije telesno in duševno razvit.

Otroci z motnjami v duševnem in telesnem razvoju se v skladu s posebnimi predpisi vpišejo v posebne šole.

45. člen

Učenec se vpiše praviloma v tisto osnovno šolo, v katere okolišu stanuje, iz utemeljenih razlogov pa se lahko vpiše tudi v kakšno drugo osnovno šolo, če tudi je ta šola na območju druge občine.

46. člen

Učenec osnovne šole lahko iz utemeljenih razlogov prestopi iz ene osnovne šole na drugo. Dovoljenje za prestop da ravnatelj šole, na katero želi učenec prestopiti. Starši morajo obvestiti o prestopu ravnatelja šole, na kateri se je učenec dotlej šolal.

2. Pravice in dolžnosti učencev

47. člen

Vsak učenec ima pravice in dolžnosti, da glede na svojo starostno stopnjo prispeva k uresničevanju smotra vzgoje in izobraževanja na svoji šoli.

Zato so učenci dolžni redno obiskovati šolo, delati in se učiti ter izpolnjevati druge s statutom in drugimi splošnimi akti šole določene dolžnosti učencev.

48. člen

Obvezno šolanje izpolni učenec na koncu tistega šolskega leta, v katerem dopolni 15 let starosti.

Učenec, ki uspešno zaključi šolanje na osnovni šoli, izpolni šolsko obveznost ne glede na to, ali je dopolnil 15 let starosti.

Učenec, ki po osemletnem šolanju ni uspešno zaključil osnovne šole in še ni dopolnil 15 let starosti, mora obiskovati osnovno šolo do konca tistega šolskega leta, v katerem dopolni 15 let starosti.

49. člen

Kdor je star več kot petnajst let, pa iz opravičenih razlogov ni končal osnovne šole, jo lahko konča kot reden učenec do sedemnajstega leta starosti. Če tak učenec moti pouk in redno delo osnovne šole, lahko učiteljski zbor odloči, da ne sme več obiskovati pouka.

50. člen

Razrednik opraviči iz utemeljenih razlogov izostanek učenca.

Starši so dolžni pri vsakem izostanku učenca sporočiti šoli vzroke izostanka, brž ko je to mogoče.

51. člen

Zdravstveno varstvo učencev se ureja s posebnimi predpisi.

Vsak učenec mora biti zdravniško pregledan pred vpisom v osnovno šolo in vsako šolsko leto.

52. člen

Učenci osmega razreda osnovne šole sestavljajo razredne skupnosti in šolsko skupnost po določbah tega zakona.

53. člen

Na sestankih svojih skupnosti obravnavajo učenci vprašanja življenja in dela šole.

Skupnost učencev seznanja po članih, ki jih voli v ta namen, šolske organe in razredni zbor s svojim mnenjem in s svojimi sklepi, jim daje svoje predloge, ki se tičejo statuta šole, organizacije ter učnega in vzgojnega dela šole, ter se udeležuje sej šolskih organov, kadar se obravnavajo ta vprašanja.

Skupnost učencev skrbi tudi za to, da učenci vestno opravijo zadeve, katere jim poverijo šolski organi.

54. člen

Za družbeno in kulturno življenje, tehnično izobraževanje, telesno in zdravstveno vzgojo ter medsebojno pomoč ustanovijo učenci svoje organizacije ali podmladke družbenih organizacij, ki se ukvarjajo z vzgojo mladine.

Ustanovitev organizacij iz prejšnjega odstavka razen tistih, ki se ustanovijo v skladu s posebnimi predpisi in statuti družbenih organizacij, potrjuje svet šole.

55. člen

Organizacije učencev so prostovoljne in temeljijo na načelih samoupravljanja.

Organi osnovne šole in učitelji pomagajo pri delu organizacij v sodelovanju z ustreznimi družbenimi organizacijami.

3. Vzgojni ukrepi

56. člen

Učenci, ki se odlikujejo s svojim delom in vedenjem, so lahko pohvaljeni oziroma nagrajeni.

57. člen

Za učence, ki ne izpolnjujejo svojih dolžnosti in kršijo statut in druge splošne akte šole, se lahko uporabijo v sodelovanju s starši ustrezni vzgojni ukrepi.

Učenec osnovne šole ne more biti izključen iz šole, dokler je šoloobvezen.

58. člen

O ugovoru zoper vzgojni ukrep (57. člen) proti učencem odloča:

— razredni učiteljski zbor, če je o vzgojnem ukrepu odločil učitelj,

— učiteljski zbor, če je o vzgojnem ukrepu odločil ravnatelj oziroma razredni učiteljski zbor,

— svet šole, če je odločil o vzgojnem ukrepu učiteljski zbor.

59. člen

Republiški sekretar za prosveto in kulturo izda navodila o pohvalah, nagradah in drugih vzgojnih ukrepih.

IV. UCITELJI

60. člen

Učitelj na osnovni šoli je lahko, kdor ima predpisano splošno pedagoško in strokovno izobrazbo ter družbenomoralne lastnosti za uresničevanje vzgojnih izobraževalnih smotrov.

61. člen

Učitelj za razredni pouk na osnovni šoli je lahko, kdor je končal učiteljske ali skupino za razredni pouk pedagoške akademije, učitelj za predmetni pouk pa, kdor je končal višjo pedagoško šolo, pedagoško akademijo, višjo gospodinjsko šolo, ustrezno fakulteto, visoko šolo oziroma umetniško akademijo.

62. člen

Učitelji organizirajo in vodijo vzgojno-izobraževalno delo osnovne šole in so odgovorni za to, da šola doseže smoter vzgoje in izobraževanja.

Pri uresničevanju smotra vzgoje in izobraževanja in pri poučevanju so učitelji samostojni.

S statutom šole se določi učna obveznost učiteljev v skladu s pedagoškimi normativi, ki jih predpiše republiški sekretar za prosveto in kulturo.

63. člen

Učitelji na osnovni šoli morajo opraviti strokovni izpit in se strokovno izpopolnjevati v skladu z določbami tega zakona.

64. člen

Učitelji pridobijo pravico opravljati strokovni izpit po dveh letih vzgojnega izobraževalnega dela, morajo pa ga opraviti najpozneje v petih letih opravljanja tega dela.

Učitelj, ki v petih letih ne opravi strokovnega izpita, ne sme več opravljati vzgojnega izobraževalnega dela na osnovni šoli.

65. člen

Republiški sekretar za prosveto in kulturo s pravilnikom podrobneje določi vsebino in način opravljanja strokovnega izpita in obveznega strokovnega izpopolnjevanja učiteljev.

66. člen

Delovna mesta učiteljev, ki opravljajo vzgojno izobraževalno delo poln ali najmanj polovičen delovni čas na osnovni šoli, se zasedajo po razpisu v skladu z določbami tega zakona. S statutom osnovne šole se lahko določi, da se zasedajo po razpisu tudi delovna mesta učiteljev, ki opravljajo vzgojno izobraževalno delo manj kot polovičen delovni čas.

Razpisi po prejšnjem odstavku so redni, naknadni in izredni.

Osnovne šole so dolžne razpisati tista delovna mesta za posamezne učne predmete ali skupine učnih predmetov, za katere je ob upoštevanju učne obveznosti, določene s tem zakonom, nezasedenih najmanj 20 ur tedensko.

Redni razpis se objavi vsako leto v času od 1. do 15. aprila, naknadni razpis pa v času od 1. do 15. julija.

Osnovne šole pošljejo vsako leto republiškem sekretariatu za prosveto in kulturo v objavo redni razpis najpozneje do 20. marca, naknadni razpis pa najpozneje do 20. junija. Republiški sekretariat za prosveto in kulturo skrbi, da se redni in naknadni razpis enotno objavita za vso SR Slovenijo.

67. člen

Rok za prijavo na razpis je 15 dni po objavi razpisa.

Osnovne šole morajo odločiti o izbiri kandidata in obvestiti kandidata o izidu razpisa najpozneje v 20 dneh po izteku roka za prijavo na razpis.

Učitelj mora najpozneje v osmih dneh po prejemu obvestila o izidu razpisa pisмено obvestiti osnovno šolo, kjer dela, da je sprejel razpisano delovno mesto.

Učitelju, ki je sprejet na drugo delovno mesto na podlagi rednega razpisa, poteče razrešitveni rok (čas, ko mora učitelj ob prenehanju delovnega razmerja ostati na delovnem mestu) z 31. avgustom tekočega leta.

Učitelju lahko preneha delovno razmerje po njegovi volji brez razrešitvenega roka, če osnovna šola v dogovorjenem roku ne izpolni z razpisom določenih pogojev.

68. člen

Razrešitveni rok za učitelje je šest mesecev, če ni s tem zakonom drugače določeno.

Razrešitveni rok po prejšnjem odstavku in po četrtem odstavku 67. člena tega zakona ne velja, če se delovna skupnost in učitelj drugače sporazumeta.

69. člen

Delovna obveznost učiteljev v osnovnih šolah je 42 ur tedensko. V ta delovni čas se šteje poučevanje, priprava na vzgojno izobraževalno delo in drugo delo, ki je v zvezi z vzgojno izobraževalno dejavnostjo osnovne šole.

70. člen

Učna obveznost učiteljev za razredni pouk je toliko učnih ur, kolikor jih določa predmetnik, vendar ne več kakor 24 učnih ur na teden.

Učna obveznost učiteljev za predmetni pouk je tedensko 22 ur. Če organizacija vzgojnega izobraževalnega dela tako zahteva, lahko svet osnovne šole v okviru delovne obveznosti poveča ali zmanjša posameznim učiteljem za predmetni pouk učno obveznost za največ dve uri tedensko.

Učno obveznost določi ravnatelj in pomočniku ravnatelja v osnovni šoli svet šole. Pri tem je treba upoštevati zlasti obseg in posebnosti v organizaciji vzgojnega izobraževalnega dela.

Učna ura v osnovni šoli traja 45 minut.

71. člen

Čas za priprave in drugo delo v okviru delovne obveznosti, ki je povezano z vzgojnim izobraževalnim delom, je razlika med delovno obveznostjo in učno obveznostjo.

V drugo delo v okviru delovne obveznosti, ki je povezano z vzgojnim izobraževalnim delom, se šteje: pripravljane naloge, razredništvo, skrb za knjižnico, kabinete, delavnice in telovadnice, dežurstvo, šolske konference, izpiti za redne učence, mentorstvo pri izvajanju prostovoljnih dejavnosti, delo s skupnostjo učencev, roditeljski sestanki, individualni stiki s starši in z drugimi osebami v zvezi z vzgojnim izobraževalnim delom, obvezno strokovno izpopolnjevanje, vodstvo šolskih kuhinj ter drugo delo v zvezi z vzgojno izobraževalno dejavnostjo osnovne šole.

72. člen

Učitelji so lahko med letnimi šolskimi počitnicami poklicani na tečaje in seminarje za strokovno izpopolnitev ali na druge dolžnosti v zvezi s pripravami za začetek šolskega leta, prav tako pa tudi na učne in vzgojne aktivnosti, ki jih organizira osnovna šola med šolskimi počitnicami.

Učitelju, ki iz razlogov po prejšnjem odstavku ali zaradi bolezni ali zaradi drugih opravičljivih razlogov ne more izkoristiti letnega dopusta med šolskimi počitnicami v trajanju, kot mu pripada po 65. členu temeljnega zakona o delovnih razmerjih (Ur. l. SFRJ, št. 43-516/66 in št. 52-617/66), je treba omogočiti, da izkoristi letni dopust oziroma preostali del letnega dopusta izven šolskih počitnic, v istem koledarskem letu.

V. USTANAVLJANJE, ZDRUŽEVANJE, PRENEHANJE DELA IN ODPRAVA OSNOVNIH ŠOL

1. Ustanavljanje

73. člen

Občinska skupščina ustanovi osnovno šolo z odločbo.

Če osnovno šolo ustanovi drug ustanovitelj, je potrebno soglasje občinske skupščine.

Občinska skupščina ustanovi osnovno šolo v skladu s programom razvoja osnovnih šol.

Program razvoja osnovnih šol določi za določeno dobo občinska skupščina.

Program razvoja osnovnih šol mora določiti mrežo osnovnih šol tako, da je omogočeno šolanje vsem šoloobveznim otrokom v občini.

74. člen

Skupščine dveh ali več občin se lahko sporazumejo, da skupaj ustanovijo osnovno šolo. V takem primeru izda odločbo o ustanovitvi tista občinska skupščina, na katere območju bo sedež osnovne šole. Občinske skupščine določijo s pogodbo, kolikšen del sredstev, ki so potrebna za ustanovitev ter za vzdrževanje in delo osnovne šole, gre v breme posamezne občine.

Občinska skupščina, ki je izdala odločbo o ustanovitvi osnovne šole, izvršuje ustanoviteljske pravice sporazumno z drugimi občinskimi skupščinami.

75. člen

Osnovna šola se lahko ustanovi:

1. če je na območju predvidenega šolskega okoliša najmanj 30 šoloobveznih otrok in se upravičeno predvideva, da se bo razvila v osnovno šolo z vsaj prvimi štirimi razredi;

2. če je šola predvidena v programu razvoja osnovnih šol;

3. če so na razpolago ustrezni šolski prostori;

4. če so zagotovljena potrebna učna sredstva in oprema;

5. če so zagotovljena zadostna sredstva za vzdrževanje in delo šole;

6. če je zagotovljeno zadostno število strokovno usposobljenega učnega osebja.

76. člen

Podrobnejše določbe o tem, katere prostore mora imeti osnovna šola glede na predvideno število učencev, predpiše republiški sekretar za prosveto in kulturo.

Solsko poslopje in prostori morajo ustrezati zdravstveno-higienskim zahtevam, ki jih predpiše republiški sekretar za prosveto in kulturo v soglasju z republiškim sekretarjem za zdravstvo in socialno varstvo.

77. člen

Solska oprema in učna sredstva morajo ustrezati zahtevam sodobnega pouka v skladu z normativi, ki jih predpiše republiški sekretar za prosveto in kulturo.

78. člen

Osnovna šola sme začeti z delom šole, ko strokovna komisija, ki jo imenuje občinska skupščina, ugotovi, da so za začetek dela izpolnjeni pogoji iz 3. do 6. točke 75. člena tega zakona.

Če ugotovi strokovna komisija, da niso izpolnjeni pogoji za začetek dela šole, se primerno uporabljajo določbe 81. do 84. člena tega zakona. Komisija obvesti o tem občinsko skupščino. Osnovna šola ne sme začeti z delom, dokler niso pomanjkljivosti odpravljene.

79. člen

Z odločbo o ustanovitvi se določi območje osnovne šole (šolski okoliš).

Dokler pri osnovni šoli niso odprti vsi razredi, se z določitvijo njenega šolskega okoliša ne spreminjajo

šolski okoliši sosednjih osnovnih šol za učence tistih razredov, ki še niso odprti v novi šoli.

2. Združevanje

80. člen

Za obravnavanje vprašanj skupnega pomena in razvijanje vzajemnega sodelovanja in medsebojne pomoči se lahko osnovne šole združujejo v skupnost osnovnih šol. O združitvi odločajo delovne skupnosti osnovnih šol.

Statut skupnosti osnovnih šol, ki je ustanovljena za območje ene ali več občin, se predloži v obravnavo skupščinam teh občin, preden ga skupnost dokončno sprejme. Če se ustanovi skupnost osnovnih šol za območje republike, obravnava statut skupnosti pred dokončnim sprejetjem Skupščina SR Slovenije.

3. Začasno prenehanje dela in odprava

81. člen

Če strokovna komisija iz 78. člena tega zakona ugotovi, da osnovna šola ne izpolnjuje pogojev za delo iz 3. do 6. točke 75. člena tega zakona, zahteva od šole, da v določenem roku odpravi ugotovljene pomanjkljivosti.

Če se ugotovljene pomanjkljivosti ne odpravijo v določenem roku, šola začasno preneha z delom.

Odločba o začasnem prenehanju dela osnovne šole izda pristojna občinska skupščina. S to odločbo določi tudi primeren rok, v katerem je treba izpolniti zahtevane pogoje za uspešno in nemoteno delo šole.

82. člen

Osnovna šola se lahko odpravi:

1. če po programu razvoja osnovnih šol ni več potrebna;

2. če strokovna komisija iz 78. člena tega zakona ugotovi, da niso izpolnjeni zahtevani pogoji za delo šole niti v roku, ki ga je postavila pristojna občinska skupščina po tretjem odstavku 81. člena tega zakona, in je zaradi tega onemogočeno nadaljnje delo šole.

83. člen

Odločbo o odpravi osnovne šole izda pristojna občinska skupščina, potem ko je dobila mnenje sveta prizadete osnovne šole.

84. člen

Odločba o začasnem prenehanju z delom šole, oziroma odločba o odpravi šole se ne more izdati, dokler ni zagotovljeno nadaljnje šolanje prizadetih učencev.

VI. UPRAVLJANJE

85. člen

Osnovno šolo upravljajo člani delovne skupnosti neposredno in s tem, da v skladu z ustavo, s tem zakonom in s statutom osnovne šole poverjajo določene funkcije upravljanja organom upravljanja osnovne šole.

V zadevah, določenih s tem zakonom, in na način, ki ga določa ta zakon, sodelujejo pri upravljanju osnovne šole tudi zainteresirani občani, predstavniki zainteresiranih organizacij, občine in skupnosti učencev (v nadaljnjem besedilu: predstavniki javnosti).

86. člen

Organi upravljanja v osnovni šoli so: svet šole, upravni odbor in ravnatelj. S statutom osnovne šole se lahko ustanovijo organi upravljanja tudi v podružnicah in dislociranih oddelkih osnovne šole.

Strokovni organi osnovne šole so: učiteljski zbor, razredni zbor in razrednik. S statutom osnovne šole se lahko ustanovijo tudi drugi strokovni organi.

S statutom osnovne šole se določi v skladu s tem zakonom, katere organe upravljanja in strokovne organe ima osnovna šola, koliko članov ima svet šole in upravni odbor ter delovno področje organov upravljanja in strokovnih organov.

87. člen

Svet šole sestavljajo člani, ki jih izvoli delovna skupnost izmed sebe, in predstavniki javnosti. Predstavnike javnosti imenujejo oziroma delegirajo v svet šole organi, organizacije in občani, ki so določeni z aktom o ustanovitvi osnovne šole. S statutom osnovne šole se določi, koliko predstavnikov voli skupnost učencev in kako jih voli.

Svet šole zlasti skrbi za celotno življenje in delo osnovne šole; obravnava delovne uspehe in stanje v osnovni šoli; daje smernice za izboljšanje vzgojnega izobraževalnega dela; sprejme statut osnovne šole, dolgoročne in letne delovne programe in poslovnik o delu sveta šole ter odloča v drugih zadevah, določenih s tem zakonom in statutom osnovne šole.

Predstavniki javnosti ne morejo sodelovati pri odločanju o vprašanjih glede organizacije dela, delitve dohodka, razpolaganja z delovnimi sredstvi in glede delovnih razmerij.

88. člen

Upravni odbor odloča o poslovanju šole, zlasti pa skrbi za izvrševanje sklepov sveta šole, predlaga ustrezne ukrepe za izboljšanje dela osnovne šole, pripravlja gradivo in predloge o vprašanjih, ki jih rešuje svet šole; opravlja druge zadeve, ki jih določa statut osnovne šole.

89. člen

Ravnatelj osnovne šole je lahko, kdor izpolnjuje pogoje za učitelja osnovne šole, določene po tem zakonu in ima vsaj 5 let vzgojne izobraževalne prakse.

Ravnatelj je pedagoški vodja osnovne šole in njenih podružnic ter upravni vodja osnovne šole.

Ravnatelja osnovne šole imenuje in razrešuje svet šole v soglasju z ustanoviteljem.

Razen v primerih, določenih z drugimi zakoni, se ravnatelj osnovne šole lahko razreši pred potekom dobe, za katero je imenovan, če dela v nasprotju s statutom ali drugimi splošnimi akti osnovne šole, ali če se ugotovi, da osnovna šola po njegovi krivdi ne izpolnjuje svojih nalog.

90. člen

Učiteljski zbor skrbi za organizacijo vzgojnega izobraževalnega procesa in samostojno odloča o strokovnih vprašanjih v zvezi z vzgajanjem in izobraževanjem.

Učiteljski zbor sestavljajo stalni in honorarni učitelji osnovne šole.

Razredni zbor obravnava vprašanja v zvezi z učenim in vzgojnim delom in druga vprašanja, ki imajo pomen za posamezne oddelke, v katerih je predmetni pouk.

Razredni zbor sestavljajo vsi učitelji oddelka.

Vsak odderek šole ima svojega razrednika.

Razrednik neposredno vodi delo oddelka.

91. člen

Po potrebi skliče ravnatelj šole po sklepu sveta šole skupno zborovanje članov delovne skupnosti, skupnosti učencev, staršev, drugih občanov ter zastopnikov prizadetih organov delovnih in drugih organizacij.

Na zborovanju se na podlagi ravnateljevega poročila o delu šole obravnava vprašanja, ki zadevajo stanje in delo šole, izpolnjevanje nalog šole in se sprejemajo smernice za delo v prihodnjem šolskem letu.

VII. SPRIČEVALA IN DOKUMENTACIJA

92. člen

Osnovna šola izdaja izkaze in spričevala. Izkazi in spričevala so javne listine.

Učencem, ki delajo izpit po drugem odstavku 40. člena ali kot izredni učenci po 41. členu, se izda enako spričevalo kot učencem, ki so redno ocenjeni v razredu.

Republiški sekretar za prosveto in kulturo predpiše vsebino in obliko spričevala.

93. člen

Osnovna šola vodi evidenco in knjige, ki jih predpiše republiški sekretar za prosveto in kulturo ter druge evidencije in knjige, ki jih je dolžna voditi po drugih posebnih predpisih.

VIII. NADZORSTVO

94. člen

Za šolstvo pristojni upravni organ občinske skupščine nadzoruje zakonitost dela osnovnih šol v skladu s posebnimi predpisi.

Pri izvrševanju nadzorstva nad zakonitostjo dela osnovnih šol ima za šolstvo pristojni upravni organ občinske skupščine pravico zahtevati od ravnatelja osnovne šole podatke o delu osnovne šole in druge podatke, ki jih potrebuje za opravljanje zadev iz svojega delovnega področja.

95. člen

Pedagoški nadzor nad osnovnimi šolami opravlja prosvetno pedagoška služba.

Pravice in dolžnosti prosvetne pedagoške službe so določene s posebnim zakonom.

IX. PREKRŠKI

96. člen

Starši, skrbniki in druge osebe, pri katerih je otrok v oskrbi, se kaznujejo za prekršek z denarno kaznijo do 200 dinarjev ali z zaporom do 30 dni:

1. če ne vpišejo svojega šoloobveznega otroka v osnovno šolo;

2. če zanemarjajo dolžnost iz 6. člena tega zakona.

Osebe iz prvega odstavka se kaznujejo z denarno kaznijo do 200 dinarjev, če ne obvestijo osnovne šole o prestopu učenca na drugo osnovno šolo (46. člen).

X. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

97. člen

Učitelji, ki nimajo izobrazbe ustrezne stroke oziroma stopnje, ki se zahteva za delovna mesta, na katerih opravljajo vzgojno izobraževalno delo ob uveljavitvi tega zakona, si morajo najpozneje v petih letih od uveljavitve tega zakona pridobiti zahtevano izobrazbo. Če si učitelji v tem roku ne pridobijo predpisane izobrazbe, ne smejo več opravljati dela na teh delovnih mestih.

Predmetni učitelji in profesorji, ki so bili po službeni dolžnosti do konca leta 1959 dodeljeni na delovna mesta učnega predmeta, za katerega nimajo izobrazbe ustrezne stroke, lahko ostanejo na teh delovnih mestih, če imajo več kot 20 let delovne dobe. Predmetni učitelji in profesorji s krajšo delovno dobo si morajo v petih letih pridobiti ustrezno strokovno izobrazbo.

98. člen

Učitelji, ki imajo na dan uveljavitve tega zakona več kakor pet let delovne dobe in še niso opravili strokovnega izpita v prosvetni stroki, morajo najpozneje v enem letu po uveljavitvi tega zakona opraviti strokovni izpit. Če učitelji v tem roku ne opravijo strokovnega izpita, ne smejo več opravljati vzgojnega izobraževalnega dela.

99. člen

Ravnatelj osnovne šole, ki ima do 5 članov delovne skupnosti, imenuje na podlagi razpisa občinska skupščina za štiri leta. Po preteku te dobe je lahko ponovno imenovan. Občinska skupščina tudi razrešuje ravnatelja.

100. člen

Določbe 63. do 72. člena ter 97. in 98. člena tega zakona se primerno uporabljajo tudi za vzgojitelje v vzgojnih varstvenih zavodih; obveznost vzgojiteljev v teh zavodih je 30 ur vzgojnega dela na teden, za letne dopuste vzgojiteljev v tistih vzgojnih varstvenih zavodih, ki poslujejo celo leto, pa ne veljajo določbe 72. člena tega zakona.

101. člen

Republiški sekretar za prosveto in kulturo mora izdati izvršilne predpise na podlagi tega zakona najpozneje do pričetka šolskega leta 1968/1969.

52.

Na podlagi 27. člena zakona o prispevkih in davkih občanov (Uradni list SRS, št. 7-59/67, št. 36-290/67 in št. 5-12/68) izdaja republiški sekretar za finance

PRAVILNIK

o poslovnih knjigah zavezancev prispevkov od obrtnih dejavnosti in od intelektualnih storitev

1. člen

Zavezanci prispevka od obrtnih dejavnosti, ki se jim odmerja prispevek po dejanskem osebnem dohodku, če so v preteklem letu imeli več kot 15.000 din celotnega dohodka po odbitku stroškov, ki so bili zanj potrebni, oziroma če se predvideva, da bodo v tekočem letu dosegli tak dohodek, ter zavezanci prispevka od intelektualnih storitev, če so v preteklem letu imeli več kot 25.000 din prispevne osnove, morajo voditi poslovne knjige.

Ne glede na določbe prejšnjega odstavka morajo vsi samostojni gostinci voditi knjigo evidence o nabavi in prodaji alkoholnih pijač, vsi prevozniki s tovornimi avtomobili pa knjigo o opravljenem prometu.

Obrazci poslovnih knjig so objavljeni skupaj s tem pravilnikom in tvorijo njegov sestavni del.

2. člen

Zavezanci, ki v preteklem letu niso vodili poslovnih knjig, morajo pričeti voditi poslovne knjige z dnem, ki ga določi z odločbo za dohodke pristojen občinski upravni organ.

Zavezanci, ki so dolžni voditi samo knjigo evidence o nabavi in prodaji alkoholnih pijač oziroma knjigo o opravljenem prometu, morajo začeti voditi knjigo s 1. aprilom 1968.

3. člen

Poslovne knjige se vodijo po načelih enostavnega (enotnega) knjiženja.

Zavezanec lahko vodi knjige tudi po sistemu dvostranskega knjiženja, če nudijo vse podatke, ki jih vsebujejo po tem pravilniku predpisane knjige.

4. člen

Poslovne knjige je treba voditi po načelih urejenega knjiženja takole:

1. da se da iz njih ugotoviti celotno poslovanje davčnega zavezanca, razčlenjeno na posamezne poslovne spremembe (dogodke) po časovnem redu v kosmatih zneskih (brez pobota);

2. da so vse vknjižbe pisane s črnilom ali kopirnim svinčnikom;

3. da se v knjigah ne puščajo prazne vrste;

4. da se vknjižbe ne smejo brisati in ne črtati;

5. da se pomotoma knjižene poslovne spremembe stornirajo le po metodi rdečega storna;

6. da se iz vezanih poslovnih knjig ne trgajo listi in tudi ne dodajajo novi;

7. da vse vknjižbe temeljijo na knjigovodstvenih listinah, iz katerih se da ugotoviti podlaga za knjiženje;

8. da je knjiženje ažurno in da zastanek v opravičenih primerih ne sme presegati 5 dni.

5. člen

Prispevni zavezanci, ki morajo voditi poslovne knjige, so dolžni izdati za vsako prodajo proizvodov oziroma za vsako opravljeno storitev račun (faktura), katerega kopija je listina za vknjiženje. Izjemoma pa za prejemke do 100 din lahko izdajajo le oštevilčena potrdila (blagajniški prejemek).

6. člen

Zavezanci prispevka od obrtnih dejavnosti iz prvega odstavka 1. člena tega pravilnika morajo voditi te poslovne knjige:

1. knjigo o opravljenem prometu,
2. knjigo dohodkov in izdatkov,
3. knjigo upnikov in dolžnikov,
4. seznam osnovnih sredstev.

Samostojni gostinci, ki morajo voditi poslovne knjige po prvem odstavku 1. člena tega pravilnika, morajo voditi namesto knjige o opravljenem prometu knjigo evidence o nabavi in prodaji alkoholnih pijač.

Zavezanci prispevka od intelektualnih storitev iz 1. člena tega pravilnika morajo voditi samo knjigo dohodkov in izdatkov.

7. člen

V knjigo prometa se vpisujejo podatki o skupnem prometu, ki je bil dosežen s prodajo blaga ali z izvršenimi storitvami. Knjiga se vodi na oštevilčenih straneh in obsega te stolpce: zaporedna številka, datum knjiženja, komu je prodano blago ali izvršena storitev, skupni znesek izvršenega prometa v dinarjih, osnova prometnega davka, tarifna številka, davčna stopnja, znesek prometnega davka po zvezni tarifi; tarifna številka, davčna stopnja, znesek prometnega davka po republiški tarifi; tarifna številka, davčna stopnja, znesek prometnega davka po občinski tarifi; zveza z drugo knjigo, pripomba.

Prejemkov pod 100 din, za katere po 5. členu pravilnika ni obvezno izdajati računov, ni treba knjižiti posamično. V stolpcu »komu je prodano blago ali izvršena storitev« se vknjižijo lahko skupno pod besedilom: »po evidenci dnevnega iztržka« z navedbo tekočih števil blagajniških prejemkov.

8. člen

V knjigo dohodkov in izdatkov se vpisujejo vsi dohodki in izdatki v gotovini ter vsi dohodki in izdatki preko banke. Morebitni dohodki oziroma izdatki v naravi se preračunajo v denarno vrednost po tržnih cenah in izkažejo v gotovini.

Knjiga dohodkov in izdatkov ima dve strani. Na levi strani se vnašajo dohodki, na desni pa izdatki. Leva stran knjige — dohodki ima te stolpce: zaporedna številka, datum prejemka, priimek in ime ter naslov vplačnika, številka listine — dokazila za knjiženje, vsebina listine oziroma dokazila, dohodki v gotovini, dohodki preko banke (žiro računa), zveza z drugo knjigo, pripomba. Desna stran knjige — izdatki pa ima te stolpce: zaporedna številka, datum izdatka, priimek in ime ter naslov prejemnika, številka listine oziroma dokazila, vsebina listine oziroma dokazila, izdatki v gotovini, izdatki preko banke (žiro računa), zveza z drugo knjigo, pripomba.

9. člen

V knjigo upnikov in dolžnikov se vpisujejo posebej upniki in posebej dolžniki. Za vsakega od njih se oopre poseben list, ki ima te stolpce: zaporedna številka, datum knjiženja, vsebina predmeta, znesek dolguje, znesek terja, zveza z drugo knjigo, pripomba. Pri zavezančevem upniku se vpiše v stolpec »dolguje« znesek, ki ga prispevni zavezanec plača upniku, v stolpec »terja« pa znesek, ki ga zavezanec dolguje upniku. Pri zavezančevem dolžniku se v stolpec »dolguje« vpiše znesek, ki ga dolžnik dolguje prispevnemu zavezancu, v stolpec »terja« pa znesek, ki ga prispevni zavezanec plača svojemu dolžniku.

10. člen

Seznam osnovnih sredstev je knjiga, v katero se vpišejo vsa osnovna sredstva ob začetku poslovanja. Na novo nabavljena osnovna sredstva se vpisujejo sproti ob nabavi.

Seznam osnovnih sredstev ima te stolpce: zaporedna številka, številka knjižne listine, naslov dobavitelja, opis osnovnega sredstva, nabavna vrednost v dinarjih, odpis, pripomba. Za vsako osnovno sredstvo je predvideti toliko vrst v seznamu, kolikor let bo predvidoma treba vnašati odpis vrednosti v stolpec 6.

Vse predmete, ki se štejejo za osnovna sredstva, je treba primerno obeležiti z zaporednimi številkami, kakor so vpisani v seznamu osnovnih sredstev. Če zavezanec kakšno osnovno sredstvo proda ali kako drugače izloči, se to vpiše v opombi, vrstica v seznamu, kjer je vpisano, pa se prečrta tako, da se prvotni vpis še lahko bere.

11. člen

V knjigo evidence o nabavi in prodaji alkoholnih pijač se vpisujejo podatki o nabavi alkoholnih pijač po količini in vrednosti, o prodaji alkoholnih pijač po količini in vrednosti in mesečni izračun prometnega davka od alkoholnih pijač. Knjiga se vodi na oštevilčenih straneh in obsega na strani nabave te stolpce: zaporedna številka, temeljnica za knjiženje (račun), datum knjiženja, priimek, ime in naslov dobavitelja, količina in vrednost nabavljenih alkoholnih pijač, posebej za naravno vino, naravno žganje, pivo in ostale

alkoholne pijače, skupaj vrednost nabavljenih alkoholnih pijač, zveza z drugo knjigo in pripomba; na strani prodaje pa tele stolpce: zaporedna številka, datum, količina in vrednost prodanih alkoholnih pijač, posebej za naravno vino, naravno žganje, pivo in ostale alkoholne pijače, skupaj vrednost prodanih alkoholnih pijač, zveza z drugo knjigo ter pripomba. Na strani prodanih alkoholnih pijač je še mesečni izračun prometnega davka, ki obsega tele stolpce: vrsta pijače, trije stolpci za izračun prometnega davka po zvezni, republiški in občinski tarifi, ki so razdeljeni na tri podstolpce za vnos osnove, stopnje in izračunanega davka ter stolpec skupaj prometni davek.

12. člen

Po preteku poslovnega leta mora zavezanec poslovne knjige zaključiti in izdelati letno bilanco. K tej bilanci priloži še obračun stroškov, ki ga izdela tako, da izdatke iz knjige dohodkov in izdatkov grupira v poseben zbiralnik, ki ima toliko stolpcev, kolikor je vrst stroškov. V zbiralniku je treba izkazati najprej stroške materiala, za njimi druge poslovne stroške, na koncu pa dodati še amortizacijo, ugotovljeno na podlagi podatkov iz seznama osnovnih sredstev.

Letno bilanco z obračunom stroškov je treba sestaviti do 25. januarja naslednjega leta po preteku poslovnega leta. Zavezanci, ki so dolžni voditi samo knjigo evidence o nabavi in prodaji alkoholnih pijač oziroma knjigo o opravljenem prometu, niso dolžni izdelati letne bilance, dolžni pa so knjige zaključiti.

13. člen

Knjiga evidence o nabavi in prodaji alkoholnih pijač se vodi tako, da se vnašajo spremembe o nabavi in prodaji alkoholnih pijač dnevno. Spremembe morajo biti vnesene najkasneje naslednjega dne do 9. ure po dnevu, ko je bila izvršena nabava oziroma prodaja alkoholnih pijač.

Knjigo evidence o nabavi in prodaji alkoholnih pijač je treba zaključiti za vsak mesec. Zaključena mora biti do 5. dne naslednjega meseca za prejšnji mesec. K seštevku prometa za tekoči mesec dodamo prenos iz prejšnjega meseca, pri nabavi alkoholnih pijač pa upoštevamo še morebitni kalo.

Izračun prometnega davka je treba izdelati za vsako vrsto alkoholnih pijač posebej po zvezni, republiški in občinski tarifi. Prometni davek je treba izračunati najpozneje v 15 dneh po preteku meseca za pretekli mesec.

14. člen

Poslovne knjige iz 6. člena tega pravilnika morajo biti vezane, oštevilčene, prešite z vrstico in pred uporabo overjene.

Poslovne knjige overi za dohodke pristojen upravni organ občinske skupščine.

15. člen

Poslovne knjige in knjižne listine mora zavezanec hraniti v svojih poslovnih prostorih najmanj 5 let od preteka tistega leta, za katero mu je bil pravnomočno odmerjen prispevek oziroma davek.

16. člen

Steje se, da so podatki v knjigah verodostojni in da so podlaga za določitev osnove prispevkov oziroma davkov:

— če so knjige vodene po določenih tega pravilnika in so knjige ažurne,

— če so knjiženi vsi doseženi dohodki,

— če so vsi dohodki, stroški poslovanja in stroški režije ustrezno dokumentirani,

— če so izkazani stroški v sorazmerju z obsegom zavezančevega poslovanja oziroma z njegovim skupnim dohodkom.

Za pregled poslovnih knjig pooblaščen oseba mora verodostojnost poslovnih knjig potrditi v zapisniku o pregledu poslovnih knjig. Kolikor je bilo ob pregledu ugotovljeno, da knjige niso verodostojne, mora za pregled pooblaščen oseba navesti te ugotovitve v zapisniku. Na tej podlagi bo občinski finančni organ izdal odločbo, s katero ugotovi, da poslovne knjige ne morejo biti podlaga za določitev osnove za prispevek oziroma davek.

17. člen

Z dnem, ko začne veljati ta pravilnik, preneha veljati pravilnik o poslovnih knjigah zavezancev prispevkov od obrtnih dejavnosti in od intelektualnih storitev (Uradni list SRS, št. 6-24/65).

18. člen

Ta pravilnik velja naslednji dan po objavi v »Uradnem listu SRS«.

Št. 401-1/68

Ljubljana, dne 26. februarja 1968.

Republiški
sekretar za finance:

Riko Jerman l. r.

KNJIGA PROMETA

Zap. št.	Datum knjiženja	Komu je prodano blago ali izvršena storitev	Skupni znesek izvršenega prometa v din	Osnova prometnega davka	Po zvezni tarifi			Po republiški tarifi			Po občinski tarifi			Zveza z drugo knjigo	Pripomba
					tarifna št.	davčna stopnja	znesek davka	tarifna št.	davčna stopnja	znesek davka	tarifna št.	davčna stopnja	znesek davka		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

KNJIGA DOHODKOV IN IZDATKOV

Zap. št.	Datum prejema	Priimek in ime ter naslov vplačnika	Številka listine — dokazila za knjiženje	Vsebina listine oziroma dokazila	Dohodki		Zveza z drugo knjigo	Pripomba
					v gotovini	preko banke (žiro računa)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Zap. št.	Datum izdatka	Priimek in ime ter naslov prejemnika	Številka listine — oziroma dokazila	Vsebina listine oziroma dokazila	Izdatki		Zveza z drugo knjigo	Pripomba
					v gotovini	preko banke (žiro računa)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9

KNJIGA UPNIKOV IN DOLŽNIKOV

Naziv — ime upnika — dolžnika naslov

Zap. št.	Datum knjiženja	Vsebina predmeta	Znesek		Zveza z drugo knjigo	Pripomba
			dolguje	terja		
1	2	3	4	5	6	7

SEZNAM OSNOVNIH SREDSTEV

Zap. št.	Številka knjižne listine	Naslov dobavitelja	Opis osnovnega sredstva	Nabavna vrednost v dinarjih	Odpis	Pripomba
1	2	3	4	5	6	7

KNJIGA EVIDENCE O NABAVI IN PRODAJI ALKOHOLNIH PIJAC

Nabava alkoholnih pijač

[illegible]

Prodaja alkoholnih pijač

Zap. št.	Datum	Prodane alkoholne pijače										Zveza z drugo knjižo	Pripomba
		naravno vino		naravno žganje		pivo		ostale alkoholne pijače		skupaj vrednost v din			
		količina	vrednost	količina	vrednost	količina	vrednost	količina	vrednost				
											3		
1	2										11	12	13

Izračun prometnega davka za mesec

[illegible]

Predpisi občinskih skupščin

SKUPŠČINA OBČINE VRHNİKA

105.

Na podlagi 111. člena statuta občine Vrhnika je skupščina občine Vrhnika na seji občinskega zbora in zbora delovnih skupnosti dne 26. februarja 1968 sprejela

ODLOK

o spremembi in dopolnitvi odloka o ustanovitvi sklada za pospeševanje kulturne, fizikulture in rekreacijske dejavnosti občine Vrhnika

1. člen

Odlok o ustanovitvi sklada za pospeševanje kulturne, fizikulture in rekreacijske dejavnosti občine Vrhnika, objavljen v Glasniku, št. 26/65 se spremeni tako, da se naslov sklada glasi: »Sklad za financiranje organizacij in društev občine Vrhnika«.

2. člen

5. člen odloka se dopolni tako, da se besedilo podaljša: »ter družbeno-političnih organizacij«.

3. člen

Ta odlok velja od dneva objave v »Uradnem listu SRS«, uporablja pa se od 1. januarja 1968.

Št. 020-021/65-08

Vrhnika, dne 26. februarja 1968.

Predsednik
skupščine občine Vrhnika:

Franci Širok l. r.

106.

Na podlagi prvega odstavka 23. člena zakona o arhivskem gradivu in o arhivih (Uradni list SRS, št. 4/66) in 111. člena statuta občine Vrhnika je skupščina občine Vrhnika na seji občinskega zbora in zbora delovnih skupnosti dne 26. februarja 1968 sprejela

SKLEP.

o pooblastitvi arhiva za opravljanje službe varstva arhivskega gradiva

1

Skupščina občine Vrhnika pooblašča Mestni arhiv Ljubljana, da opravlja službo varstva arhivskega gradiva v občini Vrhnika po določbah zakona o arhivskem gradivu in o arhivih (Uradni list SRS, št. 4/66)

2

Za opravljanje nalog iz 1. točke in za financiranje te službe se sklene posebna pogodba.

3

Ta sklep velja od dneva objave v »Uradnem listu SRS«.

Št. 021-04/66-68

Vrhnika, dne 26. februarja 1968.

Predsednik
skupščine občine Vrhnika:

Franci Širok l. r.

Splošni akti komunalnih samoupravnih organizacij

SKUPŠČINA KOMUNALNE SKUPNOSTI SOCIALNEGA ZAVAROVANJA DELAVCEV MURSKA SOBOTA

107.

Na podlagi 16. člena statuta komunalne skupnosti socialnega zavarovanja delavcev Murska Sobota (Uradni vestnik Pomurja, št. 6/66) je sprejela skupščina komunalne skupnosti socialnega zavarovanja delavcev Murska Sobota na XXVI. rednem zasedanju dne 23. februarja 1968

SKLEP

o dodatnem prispevku za zdravstveno zavarovanje, ki ga plačujejo zavarovanci od dopolnilnih dohodkov

I

Dodatni prispevek za zdravstveno zavarovanje plačujejo zavarovanci, ki so poleg dela v delovnem

razmerju s polnim delovnim časom zaposleni zaradi pridobivanja dopolnilnih dohodkov pri drugem izplačevalcu osebnega dohodka ali opravljajo po posebnem sporazumu posamezna dela izven določenega delovnega časa pri istem izplačevalcu osebnega dohodka, če se ta ne šteje kot podlaga za izračun pokojninske osnove in osnove za plačevanje prispevkov za socialno zavarovanje.

Za dopolnilni dohodek po prejšnjem odstavku se šteje tudi dohodek, ki ga dobi zavarovanec za delo po pogodbi o delu (četrti odstavek 17. člena temeljnega zakona o delovnih razmerjih) ali za delo po pogodbi, s katero se vzpostavi med delavcem in delovno organizacijo civilno-pravno razmerje.

Dodatni prispevek za zdravstveno zavarovanje plačujejo tudi zavarovanci, ki jim je poleg dela v delovnem razmerju s polnim delovnim časom, izdano dovoljenje za opravljanje obrtne ali druge uslužnostne dejavnosti zaradi pridobivanja dopolnilnih dohodkov ali ko opravljajo delo na domu.

II

Zavarovanci plačujejo dodatni prispevek za čas, ko opravljajo delo ali dejavnost iz I. točke tega sklepa.

Stopnja dodatnega prispevka po prvem in drugem odstavku I. točke tega sklepa znaša 7,4 % od čistih prejemkov, ki jih dobijo zavarovanci pri izplačevalcu osebnega dohodka za dopolnilno delo oziroma delo po posebni pogodbi.

Stopnja dodatnega prispevka za zavarovance iz tretjega odstavka I. točke tega sklepa znaša 4 % od neto osebnega dohodka iz rednega delovnega razmerja.

III

Za obračun in odvod dodatnega prispevka za zavarovance iz prvega in drugega odstavka I. točke je odgovoren izplačevalec zavarovančevega dopolnilnega dohodka.

Zavarovanci iz tretjega odstavka I. točke tega sklepa morajo prijaviti svojo dejavnost komunalnemu zavodu za socialno zavarovanje Murska Sobota najkasneje v 30 dneh od dneva, ko so začeli opravljati to dejavnost.

Komunalni zavod za socialno zavarovanje izda zavarovancu iz tretjega odstavka I. točke tega člena odločbo o obveznosti plačevanja dodatnega prispevka, ki jo predloži tudi izplačevalcu zavarovančevega osebnega dohodka. Ko zavarovančev izplačevalec osebnega dohodka dobi odločbo, je odgovoren za obračun in odvod dodatnega prispevka.

IV

Dodatni prispevek po tem sklepu se plačuje od 1. januarja 1968 dalje.

V

Zavarovanci, ki opravljajo obrtno ali obrti podobno dejavnost kot postranski poklic po dovoljenju izdanem pred 29. II. 1968, morajo to dejavnost prijaviti zavodu za socialno zavarovanje najkasneje do 30. III. 1968.

VI

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v »Uradnem listu SRS«, uporablja pa se od 1. januarja 1968, ob pogojih, ki jih predpisuje zakon o postopku, rokih in obveznostih v zvezi s soglasjem k stopnjam prispevkov za zdravstveno zavarovanje.

Št. 01/1-203/1-1968

Murska Sobota, dne 23. februarja 1968.

**Skupščina komunalne skupnosti
socialnega zavarovanja delavcev Murska Sobota**

Predsednik:

Milan Klemenčič l. r.

108.

Na podlagi 16. člena statuta komunalne skupnosti socialnega zavarovanja delavcev Murska Sobota (Uradni vestnik Pomurja, št. 6/66) je skupščina komunalne skupnosti socialnega zavarovanja delavcev Murska Sobota na XXVI. rednem zasedanju dne 23. februarja 1968 sprejela

SKLEP

o potrditvi zaključnega računa sklada zdravstvenega zavarovanja delavcev za leto 1967

I

Sprejme se zaključni račun sklada zdravstvenega zavarovanja delavcev za l. 1967, ki izkazuje 24.521.951,77 din dohodkov in 24.521.951,77 din izdatkov.

II

Zaključni račun se predloži pristojnim organom določenim v temeljnem zakonu o organizaciji in financiranju socialnega zavarovanja.

III

Ta sklep začne veljati takoj.

Št. 01/1-203/2-68

Murska Sobota, dne 23. februarja 1968.

**Skupščina komunalne skupnosti
socialnega zavarovanja delavcev Murska Sobota**

Predsednik:

Milan Klemenčič l. r.

POPRAVEK

Na koncu sklepa o uvedbi plačevanja in o določitvi višine dodatnega prispevka za zdravstveno zavarovanje, ki ga plačujejo zavarovanci od dopolnilnih dohodkov (Uradni list SRS, št. 8-70/68) se opomba pravilno glasi:

»S tem sklepom so soglašale po določbah zakona o postopku, rokih in obveznostih v zvezi s soglasjem k stopnjam prispevkov za zdravstveno zavarovanje (Uradni list SRS, št. 5/68) občinske skupščine: Celje, Mozirje, Sevnica, Slov. Konjice, Sentjur pri Celju, Šmarje pri Jelšah in Zalec; to predstavlja več kot dve tretjini občin in več kot dve tretjini zavarovancev, kar se za veljavnost sklepa zahteva.

Celje, dne 27. februarja 1968.

Predsednik skupščine
komunalne skupnosti socialnega
zavarovanja delavcev Celje:

Maks Toplišček l. r.

Komunalni zavod za
socialno zavarovanje
Celje